

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

ZAKONODAVNO POVJERENSTVO

ZAKONODAVNA KOMISIJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

ЗАКОНОДАВНА КОМИСИЈА

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

На основу члана 8 Закона о Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ бројеви 1/00 и 17/04) и Одлуке о давању овлашћења Законодавној комисији Скупштине Брчко дистрикта БиХ, број: 01-02-218/17 од 13. септембра 2017. године („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 35/17), Законодавна комисија Скупштине Брчко дистрикта БиХ на 17. сједници одржаној 26. јуна 2025. године утврдила је пречишћени текст Закона о хартијама од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 15/03) са измјенама и допунама Закона о хартијама од вриједности („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19, 32/19, 13/21, 45/22, 1/24 и 17/24).

Број: 01.3-02-1312/25

Брчко, 26. јуна 2025. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ
ЗАКОНОДАВНЕ КОМИСИЈЕ
Љубиша Лукић

ЗАКОН О ХАРТИЈАМА ОД ВРИЈЕДНОСТИ (ПРЕЧИШЋЕНИ ТЕКСТ)

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Сврха Закона

Члан 1

Овим законом се уређују: издавање и промет хартија од вриједности у Брчко дистрикту Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дистрикт), овлашћења и одговорности учесника на уређеном тржишту хартија од вриједности, оснивање и надлежност Комисије за хартије од вриједности Дистрикта (у даљем тексту: Комисија), заштита интереса инвеститора на уређеном тржишту хартија од вриједности, јавност рада у промету хартијама од вриједности и Регистар хартија од вриједности Дистрикта (у даљем тексту: Регистар).

Члан 2 (Значење појединих израза)

Поједини појмови који се користе у овом закону имају следећа значења:

- a) **"издавалац"** је домаће или страно правно лице које издаје или намјерава да изда хартије од вриједности и друге финансијске инструменте, а уколико се ради о депозитним потврдама, издаваоцем се сматра лице које издаје хартије од вриједности које представљају те депозитне потврде;
- b) **"инвеститор"** је правно или физичко лице које слободна новчана средства инвестира у куповину хартија од вриједности;
- c) **"финансијски инструменти"** су:
 - 1) хартије од вриједности;
 - 2) удјели у инвестиционим фондовима;
 - 3) инструменти тржишта новца;
 - 4) изведени финансијски инструменти;
- d) **"хартија од вриједности"** је преносива исправа у нематеријализованом облику, издата у серијама, на основу које власници стичу права која дају издаваоци у складу са Законом и одлуком о издавању хартија од вриједности, а то су:
 - 1) дионице;
 - 2) обвезнице и
 - 3) друге хартије од вриједности прописане Законом;
- e) **"удјели у инвестиционим фондовима"** су хартије од вриједности које издаје субјекат за заједничка улагања на основу којег власник удјела стиче права над имовином у таквом субјекту;
- f) **"инструменти тржишта новца"** су све врсте финансијских инструмената којима се уобичајено тргује на тржишту новца, као што су трезорски, благајнички и комерцијални записи и сертификати о депозиту, осим инструмената плаћања;
- g) **"изведени финансијски инструменти"** су хартије од вриједности чија вриједност је изведена из цијене предмета уговора, чија су врста, количина, квалитет и друга својства стандардизовани и којима се овлашћено тргује;
- h) **"класа хартија од вриједности"** је скуп свих хартија од вриједности једног издаваоца, који носи иста права;
- i) **"квалификовано учешће"** је свако посредно или непосредно учешће у овлашћеном учеснику на уређеном тржишту, које представља 10% (десет посто) или више удјела у капиталу или гласачким правима или које омогућава остваривање значајног утицаја на управљање тим правним лицем у којем се посједује квалификовани удио;
- j) **"Комисија"** је надлежно, независно, регулаторно тијело, основано ради уређивања и контроле издавања, јавне понуде и промета хартија од

- вриједности, оснивања и рада инвестиционих фондова и друштава за управљање и надзора над њиховим радом;
- k) **"Регистар"** је организациони дио Комисије, који обавља послове јединствене евиденције о хартијама од вриједности и власницима хартија од вриједности, о правима из хартија од вриједности, о правима трећих лица на хартијама од вриједности, послове обрачуна, поравнања и преноса хартија од вриједности и новчаних обавеза и потраживања насталих по основу послова са хартијама од вриједности, као и друге послове у складу са овим законом;
- l) **"извод"** (у даљем тексту: сертификат) из Регистра је исправа коју Регистар издаје власнику или лицу које га заступа, а која садржава податке о власнику и хартијама од вриједности на његовом рачуну;
- m) **"понудилац"** је правно или физичко лице које нуди хартије од вриједности или друге финансијске инструменте јавности;
- n) **"јавна понуда хартија од вриједности"** (у даљем тексту: јавна понуда) је сваки јавни позив упућен неодређеном броју лица путем било којег медија, а који даје довољно података о условима понуде и о хартијама од вриједности из понуде, тако да се инвеститору омогући доношење одлуке о куповини или упису ових хартија од вриједности, а јавном понудом се сматра и понуда и продаја хартија од вриједности преко берзанских посредника, односно покровитеља и агента;
- o) **"проспект"** је докуменат који садржи све информације које су, у складу с посебним карактеристикама издаваоца и хартија од вриједности понуђених јавности или увршћених за трговање на уређеном тржишту, неопходне да би се инвеститорима омогућило да могу објективно процијенити стање имовине и обавеза, финансијско стање, пословне добитке и губитке, перспективе издаваоца, потенцијалне пословне резултате издаваоца и гаранта уколико постоји, те права садржана у хартији од вриједности на која се проспект односи;
- p) **"скраћени проспект"** је дио проспекта у коме се наводе, у кратким цртама и на једноставан начин, најзначајнији подаци и ризици у вези са издаваоцем, гарантом и хартијама од вриједности;
- q) **"овлашћени учесници на уређеном тржишту"** су правна или физичка лица, чија је редовна дјелатност пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима или обављање једне или више инвестиционих активности на професионалном основу, односно обављање послова са хартијама од вриједности за које имају дозволу Комисије, а организована су као:
- 1) брокерско-дилерска друштва и банке у којима су запослени брокери, инвестициони савјетници и инвестициони менаџери;
 - 2) покровитељи;

- 3) тржишни оператер;
 - 4) кастоди банке;
 - 5) агенти и
 - 6) одржаваоци тржишта;
- r) **"брокерско-дилерско друштво"** је овлашћени учесник на уређеном тржишту у чије редовне активности или пословање спада пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности;
- s) **"покровитељ"** је овлашћени учесник на уређеном тржишту који врши услуге покровитељства у вези с понудом и продајом финансијских инструмената уз обавезу откупа;
- t) **"тржишни оператер"** је лице или лица која воде и управљају пословањем уређеног тржишта. Тржишни оператер може бити и само уређено тржиште;
- u) **"кастоди банка"** је банка која има дозволу Комисије за обављање послова вођења рачуна хартија од вриједности за рачун клијената и поступање по налогу клијената и која обавља друге послове у складу са овим законом;
- v) **"агент"** је овлашћени учесник на уређеном тржишту, који врши услуге у вези с понудом и продајом финансијских инструмената без обавезе откупа;
- w) **"овлашћена банка"** (у даљем тексту: банка) је овлашћени учесник на уређеном тржишту која у свом саставу има организациону јединицу чија је редовна активност пружање једне или више инвестиционих услуга трећим лицима, односно професионално обављање једне или више инвестиционих активности у вези с једним или више финансијских инструмената;
- x) **"клијент"** је правно или физичко лице коме овлашћени учесник на уређеном тржишту пружа инвестициону, односно додатну услугу;
- y) **"квалификовани инвеститор"** (у даљем тексту: инвеститор) је инвеститор који посједује довољно искуства, знања и стручности за самостално доношење одлука о улагањима и правилној процјени ризика у вези са улагањима и који испуњава услове прописане овим законом;
- z) **"дионичар"** је физичко или правно лице, које посредно или непосредно посједује дионице издаваоца у своје име и за свој рачун, дионице издаваоца у своје име, а за рачун другог физичког или правног лица и потврде о депонованим дионицама;
- aa) **"власник финансијског инструмента"** (у даљем тексту: власник) је лице на чије име гласи хартија од вриједности у Регистру, односно лице за чији рачун се финансијски инструмент води на рачуну хартија од вриједности у Регистру;
- bb) **"извршавање налога у име клијента"** је дјеловање с циљем закључивања уговора за куповину или продају једног или више финансијских инструмената у име клијента;

- cc) **"управљање портфељом"** је управљање појединачним портфељом на основу одобрења из посебног уговора закљученог с клијентом, а у том портфељу се налази један или више финансијских инструмената;
- dd) **"повлашћена информација"** је свака информација која није доступна јавности, а значајна је за утврђивање цијене хартија од вриједности, односно може битно утицати на цијену финансијског инструмента;
- ee) **"електронска средства"** су средства електронске опреме за обраду, укључујући дигиталну компресију, чување и пренос података, користећи жичане, радио и оптичке технологије или друга електромагнетна средства;
- ff) **"контрола"** представља однос у коме матично друштво:
- 1) има већину права гласа дионичара или чланова у зависном друштву;
 - 2) има право да постави или разријеши већину чланова управе или чланова надзорног одбора зависног друштва, а у исто вријеме је дионичар или члан тог друштва;
 - 3) има право да врши доминантан утицај на зависно друштво у складу са уговором који је закључило с тим друштвом или одредбом из уговора о оснивању или оснивачким актом, када закон који се примјењује на то зависно друштво дозвољава примјену таквих уговора;
- gg) **"матично друштво"** је дионичар или члан зависног друштва и:
- 1) директно поставља већину чланова управе или надзорног одбора зависног друштва као резултат остваривања свог права гласа;
 - 2) контролише већину права гласа дионичара или чланова у зависном друштву на основу уговора са другим дионичарима или члановима тог друштва;
 - 3) остварује доминантан утицај над тим друштвом;
 - 4) на јединственом основу управља матичним и зависним друштвом и
 - 5) другим средствима управља или одређује правац управљања и политику зависног друштва;
- hh) **"повезана лица"** су два или више физичких или правних лица повезаних:
- 1) учешћем, које означава посједовање, непосредно или посредно, најмање 20% (двадесет посто) права гласа или капитала неког друштва;
 - 2) контролом, која означава однос између матичног и зависног друштва у свим случајевима из тачке ff) овог члана или сличан однос између физичког или правног лица и неког друштва, с тим да се свако зависно друштво зависног друштва такође сматра зависним друштвом матичног друштва, које се налази на челу свих поменутих друштава;
 - 3) трајно са истим лицем кроз однос контроле и
 - 4) као чланови породице;
- ii) **"чланови породице"** су:
- 1) супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници;
 - 2) преци и потомци у правој линији неограничено;
 - 3) сродници до другог степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини;
 - 4) усвојилац и усвојеници из потпуног усвојења и потомци усвојеника у правој линији неограничено и
 - 5) старатељ и штићеници;

- jj) **"уређено тржиште"** је мултилатерални систем који организује, односно којим управља тржишни оператер и који омогућава спајање интереса трећих лица за куповину и продају финансијских инструмената, према унапријед одређеним правилима уређеног тржишта и на начин који доводи до закључивања уговора у вези са финансијским инструментима који су увршћени у трговање по његовим правилима и посједује дозволу и редовно послује у складу са овим законом;
- kk) **"рачун власника хартија од вриједности"** је рачун на који се хартије од вриједности уписују у корист или на терет тог рачуна;
- ll) **"клиринг"** је поступак утврђивања међусобних обавеза купца и продавца финансијских инструмената у сврху размјене финансијских инструмената и новца и
- mm) **"салдирање"** је реализација трансакције кроз завршни пренос финансијских инструмената и новца између купца и продавца.

Члан 3

(Правне посљедице осуде)

Правне посљедице осуде су догађаји или околности у вези с правним или физичким лицем које су у супротности са одредбама овог закона, другог закона и прописа донесених на основу њих и које се односе на лице које поднесе захтјев за добијање дозволе или већ посједује дозволу, односно сагласност Комисије, а ради се о лицу:

- a) које је правоснажно осуђивано за кривична дјела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, прања новца, финансирања тероризма, јавног реда, правног промета и службене дужности, коруптивна кривична дјела или за кривична дјела утврђена овим законом;
- b) које је у посљедњих пет година починило тежу повреду, односно понављање повреде овог закона или повреде које се односе на преузимања дионичких друштава, инвестиционе фондове, закон којим се уређује спречавање прања новца и финансирање терористичких активности, закон којим се регулише пословање банака, друштава за осигурање, прописе Комисије, акта уређеног тржишта или Регистра, а које се односе на или су за посљедицу имале: неистинито објављивање информација, односно објављивање информација које доводе у заблуду, понашање супротно одредбама о манипулацијама на тржишту из овог закона, повреду обавезе чувања пословне тајне и угрожавање интереса учесника на тржишту хартија од вриједности;
- c) које је у посљедњих пет година починило тежу повреду, односно понављање повреде прописа из тачке b) овог члана, а које се односи или су за посљедицу имале: престанак обављања дужности директора или лица са дозволом по овом закону у овлашћеном учеснику и другом учеснику на уређеном тржишту или обустављање, односно одузимање дозволе за обављање послова

- с хартијама од вриједности;
- d) на које је у посљедњих пет година примијењена санкција, односно мјера према законима или подзаконским актима друге државе, а која представља сличну, односно упоредиву санкцију или мјеру из овог члана.

Члан 4

(Обавезни елементи хартија од вриједности)

- (1) Обавезни елементи хартија од вриједности су:
- a) назив врсте хартија од вриједности;
 - b) ознака врсте и класе хартија од вриједности и појединачна права из тих хартија од вриједности CFI – код (Classification of Financial Instruments code);
 - c) број и ознака хартија од вриједности у Регистру;
 - d) међународни јединствени идентификациони број хартија од вриједности – ISIN број (International Security Identification Number);
 - e) назив, сједиште и матични број издаваоца хартија од вриједности, његова ознака и регистарски број у регистру издавалаца;
 - f) номинална вриједност;
 - g) подаци о власнику хартија од вриједности: назив, сједиште и матични број правног лица или име и презиме, адреса и јединствени матични број физичког лица, односно одговарајући идентификациони број за страна правна и физичка лица;
 - h) обавезе издаваоца и права власника хартија од вриједности и начин њиховог остваривања и
 - i) мјесто и датум издавања хартија од вриједности.
- (2) Ознака врсте и класе хартија од вриједности и појединачна права из тих хартија од вриједности – CFI код и међународни јединствени идентификациони број хартија од вриједности – ISIN број утврђују се у складу са одговарајућим међународним стандардима путем Регистра.
- (3) Изузетно од става 2 овог члана, у ванредним околностима у којима није додијељен ISIN број, овај број не сматра се обавезним елементом, утврђује се друга ознака, о чему Регистар издаје потврду.

Члан 5

Издавалац је дужан да поднесе Регистру захтјев за регистрацију хартија од вриједности, у року од петнаест (15) дана од дана пријема рјешења о упису у регистар издаваоца код Комисије у складу са одредбама овог закона и општих аката донесених на основу овог закона.

Члан 6

Издавалац хартије од вриједности, као и власник и ималац хартије од вриједности и други овлашћени учесници на тржишту хартија од вриједности имају рачуне код Регистра, који свима издаје одговарајуће потврде у складу с правилима која регулишу пословање Регистра.

Стицање, пренос и ограничење права која произлазе из хартија од вриједности

Члан 7

Права и обавезе који произлазе из хартија од вриједности стичу се и преносе регистрацијом на носиоцев рачун у Регистру.

Законски основ за стицање и пренос права која произлазе из хартија од вриједности су: уговор, одлука о насљедству, судска одлука или одлука другог овлашћеног тијела.

Ограничење права на хартије од вриједности настаје након регистрације у Регистру у складу са одлуком о емитовању хартија од вриједности.

Издаваоци хартија од вриједности и ограничења права

Члан 8

Издавалац хартије од вриједности може бити Брчко дистрикт Босне и Херцеговине, инвестициони фонд или свако друго правно лице организовано као дионичко друштво или друштво са ограниченом одговорношћу са сједиштем у Дистрикту.

Одлуком о издавању хартија од вриједности не може се ограничити право куповине хартија од вриједности било којем лицу, ако то право није ограничено законом, нити се може давати предност било којем купцу.

Изузетно од одредаба става 2 овог члана, власници дионица истог издаваоца имају право прече куповине дионица новог издавања у складу са одредбама Закона о предузећима.

II. ИЗДАВАЊЕ ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Поступак издавања

Члан 9

Поступак издавања хартије од вриједности обухвата:

1. доношење одлуке о издавању;
2. подношење захтјева Комисији ради добијања одобрења за издавање;
3. закључивање уговора између издаваоца и Регистра;
4. закључивање уговора између издаваоца и банке, односно депозитара ради отварања привременог рачуна за депоновање уплата по основу куповине хартија од вриједности;
5. објављивање проспекта и јавног позива за упис и уплату хартија од вриједности, као и објављивање резултата јавне продаје;
6. упис хартија од вриједности у Регистар издаваоца код Комисије и на рачуне купаца код Регистра.

Ближе услове поступка издавања хартија од вриједности, у зависности од врсте издавања, хартије од вриједности и издаваоца, утврђује својим прописом Комисија.

Одлука о издавању

Члан 10

Одлука о издавању хартија од вриједности обавезно садржи:

1. назив и адресу издаваоца;
2. ознаку и регистарски број издаваоца у Регистру издаваоца код Комисије;
3. назив надлежног органа који је донио одлуку о издавању;
4. датум усвајања одлуке о издавању;
5. ознаку врсте и класе хартије од вриједности;
6. серијски број издавања и укупан број издатих хартија од вриједности;
7. број и номиналну вриједност хартија од вриједности;
8. права садржана у хартији од вриједности;
9. начин продаје хартије од вриједности;
10. назнаку права прече куповине, ако издавање носи таква права;
11. вријеме почетка и завршетка уписа и попис мјеста за упис и уплату хартија од вриједности;
12. назнаку о задржаном праву издаваоца на прекид уписа и уплате хартије од вриједности прије истека утврђеног рока;
13. име, презиме и функцију лица овлашћених од издаваоца за спровођење издавања хартија од вриједности;
14. друге елементе у складу с прописима Комисије.

Статут о оснивању дионичког друштва представља и одлуку о првом издавању дионица.

Одобрење издавања

Члан 11

Издавалац хартија од вриједности подноси Комисији захтјев за одобрење издавања хартија од вриједности.

Уз захтјев из става 1 овог члана, подносилац захтјева прилаже сљедеће:

1. одлуку о издавању;
2. статут или уговор о оснивању;
3. рјешење суда о упису у судски регистар издаваоца;
4. исправу о упису издаваоца у Регистар издаваоца код Комисије;
5. предлог проспекта хартије од вриједности;
6. доказ о уплати таксе за издавање хартије од вриједности.

Осим прилога из става 2 овог члана, Комисија може да пропише обавезу достављања и других докумената.

Прспект

Члан 12

Издавалац је дужан да припреми прспект хартије од вриједности (у даљем тексту: прспект) који мора садржавати довољно информација да инвеститор може оцијенити стање о имовини, обавезама, губитку и добитку, свеукупној финансијској позицији и перспективама издаваоца, те о правима садржаним у хартији од вриједности на коју се прспект односи.

Члан 13

Прспект обавезно садржи сљедеће елементе:

1. релевантне податке о хартији од вриједности (нпр. ознака врсте, укупан број и права која садржи хартија од вриједности);
2. опште податке о издаваоцу (правном статусу издаваоца, структури власништва, дјелатности, пословању, имовини, задужености, добитку и губитку);
3. податке о свим овлашћеним лицима издаваоца;

4. изјаву одговорних лица издаваоца да проспект садржи тачан и потпун приказ имовине и обавеза, пословног резултата издаваоца и права садржаних у хартији од вриједности;
5. изјаву о инвестирању која садржи податке о намјери издаваоца у погледу циљева и начина коришћења капитала који ће се прибавити продајом хартија од вриједности;
6. мјесто, начин и вријеме уписа и уплате, назив, сједиште и адресу осигураватеља; ако је осигурана, назив, сједиште и адресу гаранта; ако је гарантована, право прече куповине;
7. име, сједиште и адресу потписника, ако је потписана;
8. назнаку права прече куповине ако су таква права садржана у издавању.

Ближе услове о облику и садржају проспекта утврђује Комисија својим прописом.

Члан 14

Уколико прије истека рока за упис и уплату хартија од вриједности настану нове околности или се установи да подаци објављени у проспекту нису потпуни и тачни, издавалац је дужан да објави додатак проспекту с допуном и исправком података, на начин утврђен за објављивање проспекта.

У случају из става 1 овог члана, Комисија одређује рок за објављивање додатка проспекту, обавјештења од Комисије и банке, односно, депозитара, инвеститорово право на поништење уписа, права и рокове за накнаду отплаћене имовине.

Члан 15

Издавалац може емитовати хартије од вриједности без претходног одобрења Комисије у следећим случајевима:

1. када је издавалац Брчко дистрикт БиХ;
2. приликом симултаног оснивања дионичког друштва у складу са законом којим се регулише оснивање, пословање, управљање и престанак дионичких друштава;
3. издавање по основу претварања замјенивих обвезница у дионице; и
4. другим случајевима утврђеним посебним законом.

У случају издавања из става 1 овог члана, издавалац је дужан да о издавању обавијести Комисију у року од осам (8) дана од дана доношења одлуке.

Издавање са скраћеним проспектом

Члан 16

Комисија може издаваоцу да одобри издавање хартија од вриједности са скраћеним проспектом у следећим случајевима:

1. емитовања хартија од вриједности чији је обим издавања укупне вриједности до 100.000 (сто хиљада) конвертибилних марака (у даљем тексту: КМ);
2. емитовања дионица које се продају унапријед одређеном купцу или групи до највише 30 купаца (запечаћена понуда).

Ближе услове поступка, метода и одобравања издавања из става 1 овог члана као и трговине овим хартијама од вриједности утврђује Комисија својим прописом.

Исправка документације

Члан 17

Уколико уз захтјев за одобрење издавања хартија од вриједности није поднесена потребна документација у складу с чланом 11 овог закона, Комисија ће одмах подносиоцу захтјева доставити писмени захтјев да исправи све недостатке у року од петнаест (15) дана од дана пријема захтјева Комисије.

У случају да издавалац не поштује рок из става 1 овог члана, Комисија доноси одлуку о одбијању захтјева као непотпуног.

Одобравање и одбијање издавања

Члан 18

Комисија доноси одлуку о одобравању или одбијању захтјева за издавање хартија од вриједности у року од тридесет (30) дана од дана пријема захтјева.

Одлука из става 1 овог члана је коначна.

Члан 19

Комисија ће одбити захтјев за издавање хартије од вриједности ако:

1. оцијени да издавалац није способан за извршавање обавеза по основу хартије од вриједности;
2. поднесени документи и подаци нису у складу са законом или су непотпуни и нетачни;
3. Комисија може да ограничи обим издавања које ће предузети издавалац пропорционално са износом дионичког капитала као што је утврђено критеријумима које утврђује Комисија својим прописом.

Јавна понуда

Члан 20

Издавалац је дужан да јавну понуду објави у форми огласа, у два дневна листа у Дистрикту, у коме је садржан текст проспекта или обавјештење гдје се проспект може подићи или наручити.

Члан 21

Издавалац може да објави проспект и раније, али је дужан да објави проспект најкасније до дана објављивања јавног позива из члана 20 овог закона за упис и уплату хартија од вриједности.

Члан 22

Издавањем рјешења о одобрењу издавања хартија од вриједности из члана 20 овог закона Комисија потврђује да је издавалац поступио у складу са одредбама овог закона и да проспект садржи све елементе утврђене законом и прописима Комисије.

За истинитост и тачност података објављених у проспекту одговарају издавалац и овлашћена лица издаваоца.

Члан 23

Упис и уплата хартија од вриједности на основу јавне понуде могу да трају највише деведесет (90) дана укључујући и дан јавног објављивања. Комисија доноси докуменат којим одређује критеријуме за пролонгирање рока из овог члана, али не за више од тридесет (30) дана.

Члан 24

Јавна понуда хартија од вриједности може да буде окончана и прије истека рока за упис и уплату, када је укупан број хартија од вриједности уписан и уплаћен прије истека објављеног рока или је издавалац донио одлуку о прекиду уписа и уплате хартија од вриједности у складу са одредбом члана 10 тачке 13 овог закона. Издавалац је дужан да одлуку о прекиду уписа и уплате хартије од вриједности достави Комисији и објави у складу са одредбом члана 19 става 1 овог закона, у року од осам (8) дана од дана доношења одлуке, а најкасније три мјесеца од дана доношења рјешења Комисије о одобрењу издавања.

Одлука из става 2 овог члана обавезно садржи одредбе о начину и року повраћаја извршених уплата, који не може бити дужи од десет (10) дана од дана усвајања одлуке из става 2 овог члана.

Члан 25

Банка, односно депозитар преко којег се врши упис и уплата хартија од вриједности, дужна је да достави Комисији и издаваоцу писмени извјештај о укупном броју уплаћених хартија од вриједности, најкасније десет (10) дана до истека рока за упис.

Почетна јавна понуда дионица у првом издавању сматра се успјелом ако је за све акције одобреног издавања извршен упис и уплата у складу са одредбама Закона о предузећима.

Јавна понуда дионица у наредним издавањима и издавањима других хартија од вриједности се сматра успјелом ако је извршена уплата и упис најмање 70% укупног броја хартија од вриједности утврђеног одлуком о издавању у року из члана 23 овог закона.

Члан 26

На основу извјештаја банке, односно депозитара из члана 25 овог закона, Комисија доноси рјешење којим утврђује да је јавна понуда успјела и одређује укупан број и износ продатих хартија од вриједности или јавну понуду проглашава неуспјелом.

Комисија је дужна да достави рјешење из става 1 овог члана издаваоцу и Регистру најкасније осам (8) дана од дана пријема извјештаја банке, односно депозитара.

На основу рјешења Комисије из става 1 овог члана, издавалац је дужан да објави извјештај о укупном износу и броју уписаних и уплаћених хартија од вриједности, а у случају неуспјелог издавања и податак о начину и року повраћаја извршених уплата, у складу са одредбом члана 20 става 1 овог закона, у року од осам (8) дана од дана пријема рјешења Комисије.

Комисија својим прописом одређује детаље извјештаја банке или депозитара, рокове и друга питања која се односе на завршетак издавања хартија од вриједности.

Члан 27

Непродате хартије од вриједности и хартије од вриједности понуђене у јавној понуди која је проглашена неуспјелом, не производе правне посљедице, нити могу бити у правном промету.

Члан 28

Издавање обвезница Дистрикта се врши на основу посебног закона.

Закон из става 1 овог члана се доноси за свако издавање обвезница посебно, у складу с прописима Босне и Херцеговине.

III. ОВЛАШЋЕНИ УЧЕСНИЦИ НА ТРЖИШТУ ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Члан 29

(брисано)

Члан 30

Цјелокупно трговање јавно издатим хартијама од вриједности обавља се искључиво преко овлашћених учесника на тржишту хартија од вриједности.

Послови

Члан 31

Послови с хартијама од вриједности су:

1. посредовање у куповини и продаји хартија од вриједности по налогу клијента (у своје име, а за туђи рачун) уз наплату провизије (брокерски послови);
2. трговина хартијама од вриједности у своје име и за свој рачун ради остваривања разлике у цијени (дилерски послови);
3. трговина на уређеном тржишту у своје име и за свој рачун са обавезом куповине и продаје хартија од вриједности по унапријед објављеној цијени;
4. управљање портфељом инвестиција по налогу и за рачун клијента уз наплату провизије (послови управљања портфељом инвестиција);
5. обављање послова посредника при издавању нових хартија од вриједности (послови агента издавања);
6. прихватање цјелокупног новог издавања хартија од вриједности ради даље продаје (послови преузимања);
7. пружање савјетодавних услуга клијентима у вези с пословањем хартијама од вриједности (послови инвестиционих савјетника);
8. обављање послова депозита;
9. обављање послова депозитара;
10. обављање послова регистрација хартија од вриједности.

Члан 31а
(Инвестиционе услуге и активности)

- (1) Инвестиционе услуге и активности које се односе на све финансијске инструменте су:
- a) пријем и пренос налога који се односе на продају и куповину финансијских инструмената;
 - b) извршење налога у име клијента;
 - c) трговање за властити рачун;
 - d) управљање портфељом;
 - e) инвестиционо савјетовање;
 - f) услуге покровитељства у вези с понудом и продајом финансијских инструмената уз обавезу откупа и
 - g) услуге у вези с понудом и продајом финансијских инструмената без обавезе откупа.
- (2) Додатне услуге су:
- a) чување и администрирање финансијских инструмената за рачун клијената, укључујући чување финансијских инструмената и са тим повезане услуге, као што је администрирање новчаним средствима и колатералом;
 - b) одобравање кредита или зајмова инвеститорима како би могли да изврше трансакције једним или више финансијских инструмената када је издавалац зајмодавац укључен у трансакцију;
 - c) савјети друштвима у вези са структуром капитала, пословном стратегијом, спајањем и куповином друштава и сличним питањима;
 - d) услуге девизног пословања у вези с пружањем инвестиционих услуга, ако пружалац услуга посједује одобрење надлежног органа за обављање девизног пословања;
 - e) истраживање и финансијска анализа у области инвестирања или други облици општих препорука у вези с трансакцијама финансијских инструмената и
 - f) услуге у вези с покровитељством.
- (3) Овлашћени учесници на уређеном тржишту додатне услуге могу обављати само додатно, уз инвестиционе услуге и активности.

Члан 32

Обављањем послова наведених у члану 31 ставу 1 тачкама 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 7 овог закона могу се бавити само правна лица која овласти Комисија и која су, на основу дозволе за рад коју издаје Комисија, регистрована код надлежног суда за обављање таквих послова.

Обављањем послова наведених у члану 31 ставу 1 тачкама 1, 4 и 7 овог закона могу се бавити и физичка лица која овласти Комисија и за која Комисија води посебан регистар за те дјелатности.

Банка може да обавља послове из члана 31 става 1 тачака 1–9 овог закона.

Друштво за управљање инвестиционим фондовима и инвестициони фондови могу обављати послове из члана 31 овог закона у складу са овлашћењима, на начин и под условима утврђеним посебним законом и прописима Комисије.

Регистар обавља послове из члана 31 става 1 тачака 8, 9 и 10 овог закона, по овлашћењима, на начин и под условима утврђеним овим законом и прописима Комисије.

Оснивање

Члан 33

Овлашћени учесници на уређеном тржишту оснивају се као дионичка друштва са сједиштем у Дистрикту или Републици Српској или Федерацији БиХ, којима једини предмет пословања могу да буду послови наведени у члану 32 ставу 1 овог закона.

Овлашћени учесници на уређеном тржишту могу да издају само регистроване акције.

Поред предузећа основаних сходно ставу 1 овог члана, банке могу да обављају послове из члана 32, става 3 овог закона под условом да имају посебну организациону јединицу регистровану за ту сврху, сагласност Агенције за банкарство и дозволу за рад коју је издала Комисија.

Комисија утврђује дозволом за рад правним лицима из чланова 1–3 обим трговања појединим хартијама од вриједности, а својим прописом ближе уређује услове пословања, као и услове за давање дозволе за рад.

Основни капитал

Члан 34

За обављање послова из члана 31 става 1 тачака 1, 4, 5 и 7 овог закона новчани дио основног капитала овлашћеног учесника на уређеном тржишту не може бити мањи од 100.000 (сто хиљада) КМ.

За обављање послова из члана 31 става 1 тачака 2, 3 и 6 овог закона новчани дио основног капитала овлашћеног учесника на уређеном тржишту не може бити мањи од 1.000.000 (милион) КМ.

Члан 35

Овлашћени учесник на уређеном тржишту које не испуњава услов у погледу износа новчаног дијела основног капитала за обављање послова из члана 31 става 1 тачака 5 и 6 овог закона, може на основу уговора с неким другим овлашћеним учесником на уређеном тржишту од Комисије да затражи дозволу за обављање послова агента издавања за тачно одређено издавање хартија од вриједности.

Комисија издаје дозволу из става 1 овог члана ако су испуњени сљедећи услови:

1. да су уговорне стране овлашћеног учесника на уређеном тржишту;
2. да уговорне стране испуњавају услов у погледу износа новчаног дијела основног капитала за обављање послова из члана 31 става 1 тачака 5 и 6 овог закона.

Власништво

Члан 36

Исто правно или физичко лице не може ни посредно ни непосредно да има акције у више овлашћених учесника на уређеном тржишту.

Овлашћени учесници на уређеном тржишту не могу ни посредно ни непосредно имати акције у другим овлашћеним учесницима на уређеном тржишту.

Физичка лица могу бити запослена или могу бити чланови управног или надзорног одбора у само једном правном лицу овлашћеном за пословање хартијама од вриједности у Босни и Херцеговини.

Овлашћено правно лице за пословање хартијама од вриједности не може пословати хартијама од вриједности с предузећима с којима је повезано као зависно или матично друштво, осим као заступник или посредник.

Овлашћени учесници на уређеном тржишту обавезни су да податке о власничкој структури редовно достављају Комисији и то у року од осам дана од дана сваке промјене у власничкој структури.

Члан 36а

(Услови за именовање управе и надзорног одбора)

- (1) Директор, чланови управе и надзорног одбора овлашћеног учесника на уређеном тржишту, односно руководица посебног организационог дијела банке која има дозволу за обављање послова са хартијама од вриједности морају испуњавати сљедеће услове:

- a) висока стручна спрема;
 - b) три године радног искуства с високом стручном спремом;
 - c) да не постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона и
 - d) друге услове утврђене подзаконским актом из става 2 овог члана.
- (2) Услови за именовање лица из става 1 овог члана утврђују се подзаконским актом који доноси Комисија.

Члан 36b **(Квалификовано учешће, стицање и ограничења)**

- (1) На овлашћеног учесника на уређеном тржишту примјењују се одредбе закона којима се регулише оснивање и пословање предузећа, ако овим законом није другачије прописано.
- (2) Без сагласности Комисије, физичко или правно лице, самостално или заједно са повезаним лицима, не може стећи или повећати квалификовано учешће у основном капиталу или гласачким правима овлашћеног учесника на уређеном тржишту, тако да постотак права гласа или учешћа у основном капиталу достигне или пређе 10% (десет посто), 20% (двадесет посто), 33% (тридесет три посто), 50% (педесет посто) или 75% (седамдесет пет посто).
- (3) Физичко или правно лице које одлучи посредно или непосредно да смањи проценат квалификованог учешћа испод 10% (десет посто), 20% (двадесет посто), 33% (тридесет три посто), 50% (педесет посто) или 75% (седамдесет пет посто) у основном капиталу или гласачким правима овлашћеног учесника на уређеном тржишту дужно је да о томе претходно обавијести Комисију и наведе висину намјераваног смањења учешћа.
- (4) Физичко или правно лице за које постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона не може стећи, повећати или смањити квалификовано учешће из става 2 овог члана.
- (5) Дионице правног или физичког лица овлашћеног учесника на уређеном тржишту за које Комисија није дала сагласност за стицање не дају право гласа и морају се отуђити у року од шест мјесеци од дана стицања.
- (6) Дионице овлашћених учесника на уређеном тржишту гласе на име и прије уписа оснивања или повећања основног капитала у регистар суда, морају бити уплаћене у цијелости.
- (7) Критеријуми и поступак одобравања стицања, повећања или смањења

квалификованог учешћа у основном капиталу или гласачким правима у овлашћеном учеснику на уређеном тржишту утврђују се подзаконским актом из члана 36а става 2 овог закона.

Члан 36с
(Сагласност за стицање квалификованог учешћа у
овлашћеном учеснику на уређеном тржишту)

- (1) Комисија је дужна да утврди испуњеност услова за стицање или повећање учешћа из члана 36б става 2 овог закона у периоду од шездесет (60) радних дана од дана пријема захтјева и свих обавезних докумената које је неопходно приложити уз захтјев.
- (2) Када Комисија утврди да је подносилац захтјева доставио документацију прописану подзаконским актом из члана 36а става 2 овог закона писмено га обавјештава о датуму одлучивања о захтјеву.
- (3) Комисија може писменим путем захтијевати додатне податке који су неопходни за давање сагласности из члана 36б става 2, али не касније од педесетог (50) радног дана од периода из става 1 овог члана.
- (4) Трајање рока за процјену из става 1 овог члана прекида се од дана захтијевања података од стране Комисије до дана пријема одговора од предложеног стицаоца, при чему прекид може трајати најдуже двадесет (20) радних дана.
- (5) Сваки сљедећи захтјев за допуну података или давање објашњења о подацима упућен од стране Комисије не може довести до прекида трајања рока за процјену.
- (6) Када Комисија разматра два или више захтјева за стицање или повећање квалификованог учешћа у истом овлашћеном учеснику на уређеном тржишту, Комисија је дужна да се према предложеним стицаоцима равноправно опходи.

Члан 36д
(Услови за стицање квалификованог учешћа у овлашћеном учеснику на
уређеном тржишту)

Приликом одлучивања о захтјеву из члана 36б става 2 овог закона, а ради обезбјеђења сигурног и доброг управљања у овлашћеном учеснику на уређеном тржишту у коме се стиче квалификовано учешће и узимајући у обзир вјероватни утицај предложеног стицаоца на овлашћеног учесника на уређеном тржишту, Комисија оцјењује подобност и финансијску оправданост предложеног стицаоца, користећи услове који се односе на:

- а) пословни углед предложеног стицаоца;
- б) финансијску стабилност предложеног стицаоца;

- c) могућност овлашћеног учесника на уређеном тржишту да испуњава услове у погледу капитала и друге услове и обавезе предвиђене одредбама овог закона, а нарочито да ли група чији ће дио постати, има структуру која омогућава вршење ефикасног надзора;
- d) постојање основане сумње да се у вези с предложеним стицањем врши или покушава вршити прање новца или финансирање тероризма у смислу одредаба закона који уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, односно да предложено стицање може увећати тај ризик и
- e) провјеру, да ли лице које посједује или предлаже стицање квалификованог учешћа подлијеже правним посљедицама осуде из члана 3 овог закона.

Члан 37

(Дозвола за обављање послова са хартијама од вриједности)

- (1) Дозволом за обављање послова са хартијама од вриједности, Комисија утврђује врсту послова са хартијама од вриједности из члана 31 овог закона и инвестиционих услуга и активности из члана 31а овог закона које могу обављати овлашћени учесници на уређеном тржишту.
- (2) Дозвола из става 1 овог члана може обухватати једну или више додатних услуга из члана 31а овог закона.
- (3) Дозвола из става 1 овог члана не може обухватати само пружање додатних услуга.
- (4) Овлашћени учесник на уређеном тржишту који тражи дозволу за обављање послова са хартијама од вриједности, како би проширио своје пословање на инвестиционе услуге и активности или додатне услуге, које нису биле обухваћене у вријеме издавања дозволе, подноси Комисији захтјев за проширење дозволе.
- (5) Дозвола за обављање послова са хартијама од вриједности издата овлашћеном учеснику на уређеном тржишту од надлежних органа ентитета Босне и Херцеговине и других држава, важи и на подручју Дистрикта.
- (6) Услови за издавање дозволе, документација коју је потребно приложити, организациони и други услови за обављање послова, чување документације и података и други услови потребни за обављање послова са хартијама од вриједности утврђују се подзаконским актом из члана 36а става 2 овог закона.

Члан 37а

(Потребна документација за издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности брокерско-дилерском друштву)

Брокерско-дилерско друштво уз захтјев за издавање дозволе за обављање послова с хартијама од вриједности, Комисији доставља:

- a) оснивачки акт;
- b) статут;
- c) правила пословања из којих је видљив тип пословања и организациона структура брокерско-дилерског друштва;
- d) акт о накнадама за обављање послова са хартијама од вриједности;
- e) извод из судског регистра када захтјев подноси брокерско-дилерско друштво које већ посједује дозволу за обављање појединих послова са хартијама од вриједности;
- f) доказ о уплати основног капитала у новцу;
- g) податке о свим лицима која посједују квалификовано учешће у брокерско-дилерском друштву, укључујући врсту, износ и проценат тог учешћа, као и податке о лицима с којима су та лица повезана;
- h) доказ да је брокерско-дилерско друштво на неодређено вријеме запослило одговарајући број брокера, инвестиционих савјетника и инвестиционих менаџера;
- i) податке о лицима с посебним овлашћењима и одговорностима и увјерење надлежног органа да не постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона за та лица;
- j) увјерење надлежног органа да не постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона за дионичаре и стицаоце квалификованог учешћа;
- k) другу документацију утврђену подзаконским актом Комисије из члана 36а става 2 овог закона на основу које је могуће утврдити постоје ли кадровски, технички и организациони услови за обављање послова на које се односи захтјев за издавање дозволе и
- l) доказ о уплати накнаде за рјешавање захтјева за издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности.

Члан 37b

(Потребна документација за издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности банкама)

Банка, уз захтјев за издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности, Комисији доставља:

- a) статут;

- b) одлуку о оснивању организационог дијела за пословање са хартијама од вриједности;
- c) податке о лицима с посебним овлашћењима и одговорностима и увјерење надлежног органа да не постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона за та лица;
- d) сагласност надлежне агенције за банкарство о одобравању оснивања, организационог дијела за пословање са хартијама од вриједности;
- e) рјешење о упису организационог дијела банке у регистар суда;
- e) другу документацију утврђену подзаконским актом из члана 36а става 2 овог закона, а на основу које је могуће утврдити постоје ли кадровски, технички и организациони услови за обављање услуга на које се односи захтјев за издавање дозволе; и
- g) доказ о уплати накнаде за рјешавање захтјева за издавање дозволе за обављање послова са хартијама од вриједности.

Доставља података

Члан 38

Овлашћени учесници на уређеном тржишту обавезни су да достављају Комисији следеће:

1. годишњи извјештај о пословању и финансијски извјештај, и то у року од тридесет (30) дана од дана израде таквих извјештаја;
2. податке о испуњењу прописаних услова за обављање такве дјелатности, и то најмање два пута годишње;
3. све друге информације, податке и извјештаје у складу с прописима које утврди Комисија.

Банке са сједиштем у Дистрикту подносе извјештаје и податке из претходног става за организационе јединице за пословање хартијама од вриједности.

Правилник етичког понашања

Члан 39

Овлашћени учесници на уређеном тржишту у својој дјелатности руководе се искључиво интересима клијената, тако да их увијек стављају испред сопствених интереса.

Члан 40

Овлашћени учесници на уређеном тржишту не смију да обављају послове с хартијама од вриједности који би угрозили стабилност тржишта, а нарочито:

1. да дају погрешне информације инвеститорима о цијени хартија од вриједности;
2. да шире лажне информације ради промјене цијене хартија од вриједности;
3. да располажу хартијама од вриједности без писмене дозволе клијента.

Вођење књига

Члан 41

Овлашћени учесник на уређеном тржишту и овлашћена физичка лица која обављају послове из чланова 31 и 31а овог закона воде посебну књигу налога, у коју се уписују налози клијента за куповину или продају хартија од вриједности и опозиви тих налога.

Овлашћени учесник на уређеном тржишту, односно овлашћено физичко лице обавезно је, на захтјев клијента, да изда отворени извод из књиге налога свих послова који се односе на његове налоге.

Члан 42

Комисија прописује садржину књиге налога из члана 41 овог закона и начин њеног вођења.

Обавеза извјештавања клијента

Члан 43

Овлашћени учесник на уређеном тржишту, односно овлашћено физичко лице је обавезно да о сваком послу који је склопљен по налогу клијента извјести клијента без одлагања.

Клијент се не може одрећи права из става 1 овог члана.

Средства клијента

Члан 44

Овлашћени учесник на уређеном тржишту је обавезан да новчана средства која му дозначи клијент ради плаћања хартија од вриједности држи на одвојеном рачуну или одвојеним рачунима („рачун клијента”), који су посебно у ту сврху отворени код овлашћених институција.

Средства с рачуна клијента могу се користити само за плаћања према налозима клијента.

Средства на рачунима клијента су власништво клијента, а не овлашћеног учесника на уређеном тржишту. Ова средства не улазе у имовину предузећа за пословање хартијама од вриједности ни у ликвидациону или стечајну масу, нити могу да се употребе за наплату потраживања према клијенту.

Члан 45 (Брокер)

- (1) Брокер је физичко лице овлашћено за обављање послова са хартијама од вриједности, које послује у својству запосленог код овлашћеног учесника на уређеном тржишту.
- (2) Комисија одлучује о начину и условима за полагање брокерског испита и врши провјеру стручних способности за обављање послова с хартијама од вриједности.
- (3) Комисија води регистар овлашћених брокера.
- (4) Овлашћени учесник на уређеном тржишту може обављати послове из члана 31 овог закона ако има најмање два запослена радника који су овлашћени брокери и који су уписани у регистар из става 3 овог члана.

Инвестициони менаџер

Члан 46

Инвестициони менаџер је физичко лице које на основу писменог уговора закљученог с клијентом преузима портфељ хартија од вриједности клијента у цјелини или у једном дијелу на чување и управљање или само на управљање.

Услове за добијање „дозволе за обављање послова инвестиционог менаџера” прописује Комисија.

Комисија води регистар лица овлашћених за обављање послова инвестиционог менаџера.

Овлашћени учесници на уређеном тржишту могу да обављају послове из члана 31 става 1 тачке 4 овог закона ако имају најмање два запослена радника који су овлашћени инвестициони менаџери и који су уписани у регистар из става 3 овог члана.

Инвестициони савјетник

Члан 47

Инвестициони савјетник је физичко лице које савјетује при инвестирању у хартије од вриједности, при њиховој куповини и продаји, као и при остваривању права.

Услове за добијање „дозволе за обављање послова инвестиционог савјетника“ прописује Комисија.

Комисија води регистар лица овлашћених за обављање послова инвестиционог савјетника.

Овлашћени учесници на уређеном тржишту могу да обављају послове из члана 31 става 1 тачке 7 овог закона ако имају најмање два запослена радника који су овлашћени инвестициони савјетници и који су уписани у регистар из става 3 овог члана.

Члан 47а

(Дозвола за обављање послова брокера, инвестиционог савјетника и инвестиционог менаџера)

(1) Брокер, инвестициони савјетник и инвестициони менаџер могу обављати послове из чланова 30 и 31а овог закона само у својству запосленог код овлашћеног учесника на уређеном тржишту, под условом да има дозволу Комисије.

(2) Дозвола се издаје на период од двије године.

(3) Брокер, инвестициони савјетник и инвестициони менаџер могу имати само једну дозволу за обављање дјелатности у својству брокера или инвестиционог савјетника или инвестиционог менаџера.

Члан 47б

(Услови за издавање дозволе за обављање послова

брокера, инвестиционог савјетника и инвестиционог менаџера)

- (1) Лице које подноси захтјев за издавање дозволе за брокера, инвестиционог савјетника или инвестиционог менаџера уз захтјев прилаже:
- a) доказ о положеном испиту за брокера, инвестиционог менаџера или инвестиционог савјетника у складу са овим законом;
 - b) увјерење надлежног органа да против њега не постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона;
 - c) увјерење о држављанству;
 - d) овјерену фотокопију пасоша, ако је лице страни држављанин;
 - e) доказ о испуњавању услова у складу с прописима о запошљавању странаца;
 - f) доказ да је запослено код овлашћеног учесника на уређеном тржишту и
 - g) доказ о уплати накнаде.
- (2) Поред докумената из става 1 овог члана лице које је поднијело захтјев потписује изјаву:
- a) да ће савјесно, стручно и одговорно обављати послове за чије обављање подноси захтјев;
 - b) да му радни однос код досадашњих послодаваца није престао правоснажном одлуком о престанку радног односа због повреде радне обавезе.
- (3) На одлучивање Комисије по захтјеву за издавање дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог савјетника и инвестиционог менаџера сходно се примјењују одредбе Закона о управном поступку Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Овлашћења Комисије

Члан 48

Комисија доноси прописе којима ближе уређује активности овлашћеног учесника на уређеном тржишту, брокера, инвестиционих менаџера и инвестиционих савјетника.

Комисија својим прописима утврђује правила и процедуре за обављање надзора над пословањем овлашћених лица из става 1 овог члана, издавање и одузимање дозвола и овлашћења, као и предузимање осталих одговарајућих мјера за заштиту инвеститора и нормално пословање тржишта хартија од вриједности.

Комисија одобрава оснивачки акт и опште акте којима се регулише рад и пословање овлашћених правних и физичких лица за пословање хартијама од вриједности и њихова удружења укључена у трговину хартијама од вриједности, као и амандмане тих аката.

Комисија може да доноси прописе о обавезним одредбама које морају садржавати акти из става 3 овог члана.

Комисија даје сагласност на именовање директора правних лица из става 3 овог члана.

Члан 49

Комисија најмање два пута годишње контролише пословање правних и физичких лица из члана 48 овог закона.

Комисија може без ограничења да прегледа акте, пословне књиге и друге документе свих овлашћених учесника на тржишту хартија од вриједности.

Трговање хартијама од вриједности

Члан 50

Хартијама од вриједности које су издате уз јавни позив за продају организовано се тргује на уређеним тржиштима Босне и Херцеговине и на другим уређеним јавним тржиштима, која се оснивају ради стварања услова за повезивање понуде и тражње хартија од вриједности.

IV. КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ

Члан 51

Овим законом оснива се Комисија за хартије од вриједности Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, као стално, независно правно лице, ради уређивања и контроле емитовања и промета хартија од вриједности. Надлежности и обавезе ове комисије утврђене су овим законом.

Сједиште Комисије је у Брчком.

Комисија има печат слjedeћег садржаја: Босна и Херцеговина, Брчко дистрикт Босне и Херцеговине – Комисија за хартије од вриједности Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Члан 52

Комисија одговара Скупштини Дистрикта за обављање послова прописаних законом.

Комисија подноси Скупштини Дистрикта годишњи извјештај о свом раду и стању на тржишту хартија од вриједности.

Члан 53 **(Састав Комисије)**

- (1) Комисију чине предсједник, замјеник предсједника и један члан.
- (2) Мандат предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије траје четири године.
- (3) Исто лице може бити именовано највише два пута узастопно у састав Комисије.
- (4) Комисија има стручну (техничку) службу, чија се организација утврђује Статутом.

Члан 53а **(Поступак избора и именовања)**

- (1) Избор кандидата за предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије врши Комисија за избор и именовање и мандатно-имунитетска комисија Скупштине Дистрикта.
- (2) Комисија из става 1 овог члана расписује јавни позив за избор и именовање предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије који се објављује на службеној интернет-страници Скупштине Дистрикта, и садржи услове за избор предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије, рок за подношење пријава кандидата, те попис прилога који морају бити достављени уз пријаву.
- (3) Комисија из става 1 овог члана надлежна је да:
 - а) разматра пријаве кандидата;
 - б) провјерава формалну исправност пријава;
 - с) обавља интервјуе с кандидатима;
 - д) оцјењује кандидате на основу њиховог професионалног искуства и знања;
 - е) утврђује ранг-листе кандидата за предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије (у даљем тексту: ранг-листе).

Члан 53б **(Поступак избора кандидата)**

- (1) Комисија из члана 53а става 1 овог закона објављује јавни позив за пријаву кандидата за предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије и рок за пријаву не може бити краћи од осам (8) дана.
- (2) На основу запримљених пријава Комисија из члана 53а става 1 овог закона без одлагања утврђује листу кандидата који задовољавају услове за предсједника,

замјеника председника и члана Комисије прописане овим законом и листа се објављује на службеној интернет-страници Скупштине Дистрикта.

(3) Комисија из члана 53а става 1 овог закона обавља усмени интервју са свим кандидатима из става 1 овог члана у року од осам (8) дана од дана објављивања листе.

(4) Након обављеног интервјуа, Комисија из члана 53а става 1 овог закона саставља ранг-листу на основу оцјена о сваком кандидату, које се на крају сабирају.

(5) Ранг-листу заједно са извјештајем о спроведеној процедури избора и образложењем оцјене сваког кандидата, Комисија из члана 53а става 1 овог закона доставља Скупштини Дистрикта у року од осам (8) дана од дана обављеног интервјуа.

(6) Скупштина Дистрикта именује председника, замјеника председника и члана Комисије са ранг-листе кандидата, у року од тридесет (30) дана од дана достављања ранг-листе.

(7) Мандат председника, замјеника председника и члана Комисије почиње тећи од дана када су председник, замјеник председника и члан Комисије именовани.

(8) Шест мјесеци прије истека мандата председника, замјеника председника и члана Комисије, Комисија из члана 53а става 1 овог закона покреће поступак именовања председника, замјеника председника и члана Комисије.

(9) Одлука о именовању председника, замјеника председника и члана Комисије је коначна и против ње се може покренути управни спор.

(10) У случају разрјешења председника, или замјеника председника или члана Комисије прије истека мандата, Комисија из члана 53а става 1 овог закона покреће поступак именовања најкасније у року од осам (8) дана од дана разрјешења.

(11) У случају из става 10 овог члана, председник, или замјеник председника или члан Комисије именује се на преостали мандат лица које је разријешено.

Члан 54

(Услови за избор председника, замјеника председника и члана Комисије)

Услови за избор председника, замјеника председника и члана Комисије су:

- a) да је држављанин БиХ;
- b) да има пребивалиште на подручју БиХ;
- c) да је стекао високо образовање, најмање VII/1 коефицијент образовања, односно високо образовање првог или другог циклуса образовања болоњског система са најмање 240 ECTS бодова, дипломирани економиста или дипломирани правник;
- d) да има најмање пет година радног искуства у струци;
- e) да није правоснажно осуђиван за кривична дјела, осим за кривична дјела против безбједности јавног саобраћаја и да се против њега не води кривични поступак;
- f) да му у претходне три године није изречена правоснажна дисциплинска санкција за теже повреде службене или радне дужности.

Члан 54а

1) Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије за хартије од вриједности Брчко дистрикта БиХ имају право на годишњи одмор од тридесет (30) радних дана током календарске године.

2) Уколико предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије презентује доказ о неспособности да обавља своја права и дужности због болести и несреће, аутоматски има право на боловање у складу с важећим законским прописима.

(3) Основна плата предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије утврђује се множењем основице за обрачун плате утврђене Законом о платама и накнадама у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине и коефицијената, како слиједи:

а) за предсједника, коефицијент 4,999544;

б) за замјеника предсједника, коефицијент 4,549881;

с) за члана, коефицијент 4,037251.

(4) Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије остварују право на додатак на плату, накнаде плате, накнаде трошкова и новчане помоћи утврђене Законом о платама и накнадама у органима јавне управе и институцијама Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

(5) Уколико лице изабрано на функцију предсједника, замјеника предсједника или члана Комисије долази из реда државних службеника органа јавне управе и институције Дистрикта, то лице по окончању мандата има право повратка на радно мјесто у органу јавне управе и институцији Дистрикта.

(6) (брисано)

(7) (брисано)

(8) (брисано)

(9) (брисано)

Члан 54b

(Накнаде трошкова исхране)

(1) Предсједник, потпредсједник и члан Комисије имају право накнаде трошкова прехране током рада (топли оброк) за ефективно радно вријеме у износу од 8,00 КМ (осам конвертибилних марака) за вријеме проведено на раду.

(2) Право на дневницу за службено путовање и право на накнаду трошкова исхране међусобно се искључују.

Члан 55

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије не смију:

1. бити у међусобном сродству или браку;
2. бити лица која су кажњавана за дјела која су неспојива с радом у Комисији;

3. обављати дужност у политичкој странци и учествовати у политичким активностима које су неспојиве с радом у Комисији;
4. бити чланови органа законодавне, извршне или судске власти, надзорног или управног одбора предузећа, банке, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционог или пензионог фонда, осигуравајућег друштва или овлашћеног учесника на уређеном тржишту;
5. обављати било који други посао уз накнаду, изузев научних, истраживачких и предавачких активности;
6. посједовати, директно или индиректно, више од 5% хартија од вриједности предузећа, банке, друштва за управљање инвестиционим фондовима, инвестиционог или пензијског фонда, осигуравајућег друштва или било којег овлашћеног учесника на уређеном тржишту;
7. обављати дјелатност или спроводити активности које су у супротности с начелима заштите интереса инвеститора и самосталности Комисије.

Члан 56

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије могу се именовати само уз њихову писмену сагласност као доказ прихватања понуђене позиције.

Писмена сагласност лица из става 1 овог члана представља изјаву да не постоје сметње у смислу члана 55 тачака 3 и 4 овог закона.

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије не могу, двије године по престанку мандата, да заступају било кога у поступку пред Комисијом.

Члан 57

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије могу, на лични захтјев, да буду разријешени дужности прије истека мандата.

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије могу бити разријешени дужности прије истека мандата у случају да се утврди да не поступају у складу са законом и актима Комисије.

Истовремено с разрјешењем у складу са ставовима 1 и 2 овог члана, именује се друго лице за предсједника, замјеника предсједника или члана Комисије, на начин и по поступку утврђеним овим законом.

У случају из ставова 1 и 2 овог члана, друго лице се именује за период до истека мандата његовог претходника.

Начин рада Комисије

Члан 58

Комисија доноси статут, на који сагласност даје градоначелник Брчко дистрикта.

Статутом Комисије посебно се уређују: организација и начин пословања Комисије, овлашћење за заступање Комисије, права, обавезе и одговорности предсједника, замјеника предсједника и члана Комисије, права, обавезе и одговорности запослених у стручним и техничким службама, финансијски план, као и друга питања у вези с радом Комисије.

Члан 59

Комисија одлучује на сједницама.

Комисија пуноважно одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Акти које доноси Комисија у току спровођења закона објављују се у Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Појединачни акти Комисије објављују се у складу са оснивачким актом и прописима Комисије који регулишу рад Комисије.

Члан 60

Појединачни управни акти Комисије, донесени на основу законске надлежности, коначни су. Ови акти се могу побијати у управном спору код надлежног суда у складу са Законом о управном спору.

Члан 61

Радом Комисије руководи предсједник или замјеник предсједника.
Предсједник Комисије:

1. потписује прописе и акте из надлежности Комисије;
2. доноси појединачне акте који се односе на учеснике у промету хартија од вриједности;

3. заступа и представља Комисију пред другим институцијама и учесницима у промету хартија од вриједности;
4. сазива сједнице Комисије и предсједава њиховим радом;
5. одговоран је за спровођење правила и прописа Комисије;
6. одлучује о заснивању и престанку радног односа, платама и извршавању обавеза запослених у стручним и техничким службама.

Члан 62

Предсједник, замјеник предсједника и члан Комисије као и запослени у стручним службама, дужни су да чувају као службену тајну све информације до којих дођу у обављању својих послова.

Одредбе из члана 55 тачака 4, 5, 6 и 7 овог закона примјењују се на све запослене у стручним службама Комисије.

Члан 63

Комисија може бити члан и учествовати у раду домаћих и међународних организација чије се активности односе на хартије од вриједности, ако то није у супротности са Уставом БиХ, Статутом Брчко дистрикта и законом.

Члан 64

Комисија се финансира из буџета, у складу с финансијским планом, на који сагласност даје градоначелник Брчко дистрикта.

Приходи од накнада и такси остварених из дјелатности Комисије припадају буџету.

Дјелатност Комисије може се финансирати из донација међународних владиних и невладиних организација.

Надлежност Комисије

Члан 65

Комисија је надлежна да:

1. доноси прописе о спровођењу овог закона;

2. издаје дозволе и одобрења, када је за то овлашћена овим законом;
3. контролише поштовање правила уобичајене трговине и лојалне конкуренције у трговини хартијама од вриједности;
4. врши надзор над овлашћеним учесницима на тржишту хартија од вриједности, издаваоцима хартија од вриједности, инвестиционим фондовима и друштвима за управљање инвестиционим фондовима и Регистром;
5. организује, преузима и надгледа мјере којима обезбјеђује заштиту интереса инвеститора;
6. прописује правила промета хартија од вриједности на основу повлашћених информација;
7. обуставља издавање и промет појединих хартија од вриједности и предузима друге активности у случају манипулација или шпекулација у промету или када процијени да су тим активностима угрожени интереси инвеститора и јавности, или оне нису у складу са законом и другим прописима;
8. прописује начин чувања документације за овлашћене учеснике на уређеном тржишту;
9. прописује обавезни садржај информација које морају бити објављене свим дионичарима и јавности од лица која врше дистрибуцију хартија од вриједности јавном понудом;
10. прати и проучава стање и кретање на тржишту хартија од вриједности;
11. спроводи претходне радње у случају повреде законских одредаба и других прописа;
12. покреће управни спор ради заштите инвеститора;
13. даје информације и шири знања о дјеловању тржишта хартија од вриједности;
14. сарађује са сродним организацијама у иностранству;
15. води књиге и регистре у складу са одредбама овог закона;
16. прописује износ таксе за услуге под њеном надлежношћу;
17. врши надзор и предузима потребне мјере у вези са спречавањем прања новца и финансирањем терористичких активности над лицима којима даје дозволу за обављање послова и у оквиру своје надлежности, сарађује са другим

надлежним органима у вези са спровођењем закона и других прописа, којима се регулишу обавезе спровођења мјера спречавања прања новца и финансирања терористичке активности.

18. предузима остале мјере и обавља друге послове у складу са законским овлашћењима.

Члан 65а

(Мјере у надзору и одузимање дозволе)

- (1) Ако Комисија у поступку надзора утврди незаконитости, односно неправилности у обављању послова са хартијама од вриједности може овлашћеном учеснику на уређеном тржишту, брокеру, инвестиционом савјетнику и инвестиционом менаџеру:

a) издати налог за отклањање утврђених незаконитости и неправилности;

b) изрећи опомену;

c) изрећи јавну опомену;

d) привремено забранити обављање послова са хартијама од вриједности и

e) одузети дозволу за обављање послова са хартијама од вриједности.

- (2) Комисија може одузети дозволу за обављање послова са хартијама од вриједности овлашћеном учеснику на уређеном тржишту, брокеру, инвестиционом савјетнику или инвестиционом менаџеру ако:

a) утврди да су подаци на основу којих је дозвола издата били неистинити;

b) против ових лица постоје правне посљедице осуде из члана 3 овог закона;

c) учестало или теже крши одредбе овог закона или прописе Комисије;

d) престане да испуњава услове на основу којих је издата дозвола, а не испуни те услове у року који одреди Комисија и

e) обавља трансакције са хартијама од вриједности, користећи информације и вршећи манипулације које су забрањене према одредбама Закона.

- (3) Услови и начин вршења надзора, предузимања мјера и њихово трајање утврђују се подзаконским актом који доноси Комисија.

Члан 66

Комисија за извршавање овлашћења и одговорности утврђених одредбама овог закона, доноси правила о раду Комисије, односно друге опште и појединачне акте.

Члан 67

Влада Дистрикта је дужна, на захтјев Комисије, да достави све информације и исправе и на други начин да сарађује с Комисијом у вршењу њених овлашћења.

Физичка и правна лица су дужна да доставе све информације и исправе које од њих тражи Комисија у вршењу њених активности, на начин и у року који одреди Комисија.

V. РЕГИСТАР ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

1. Опште одредбе

Члан 68

Регистар хартија од вриједности оснива се у оквиру Комисије за хартије од вриједности Брчко дистрикта Босне и Херцеговине у сврху обављања активности прописаних овим законом.

Регистар обавља своје активности под званичним називом: “Босна и Херцеговина, Брчко дистрикт Босне и Херцеговине – Комисија за хартије од вриједности Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, Регистар хартија од вриједности, Брчко, Босна и Херцеговина.”

Регистар има печат који садржи пуни назив наведен у ставу 2 овог члана.

2. Дјелатности Регистра

Члан 69

Регистар обавља сљедеће дјелатности:

1. регистрацију и чување хартија од вриједности, односно података о хартијама од вриједности, власнику над хартијама од вриједности и свим трансакцијама у погледу преноса власништва или промјене стања хартија од вриједности;
2. регистрацију и чување података који се односе на дефинисање власништва или осталих права инкорпорисаних у хартијама од вриједности;
3. вођење рачуна издаваоца, односно власника хартија од вриједности и издавање потврда о стању и промјенама на тим рачунима;
4. преносе, депоновање, салдирање и клиринг по трансакцијама с хартијама од вриједности;

5. све остале послове Регистра, депозитара и клиринга хартија од виједности које пропише Комисија.

3. Вођење Регистра

Члан 70

Вођење Регистра организује се под надзором Комисије.

VI. ЗАШТИТА ИНТЕРЕСА ИНВЕСТИТОРА И ЈАВНОСТ РАДА

1. Објављивање информација

Обавезе издаваоца

Члан 71

Издавалац хартија од виједности које су предмет јавне продаје мора информације о хартијама од виједности, свом финансијском и комерцијалном положају, односно пословању да објави у облику:

1. шестомјесечног извјештаја о хартијама од виједности;
2. годишњег извјештаја;
3. извјештаја о значајним догађајима и активностима које утичу на финансијско и комерцијално пословање издаваоца;
4. проспекта за јавну понуду;
5. извјештаја о резултатима продаје хартија од виједности.

Извјештаји из става 1 овог члана морају бити у складу са захтјевима, односно у облику који својим прописима одреди Комисија.

Сви издаваоци хартија од виједности посредством средстава јавног информисања дужни су да објављују извјештаје о значајним догађајима, односно радњама које утичу на финансијско и комерцијално пословање издаваоца, као и да те извјештаје доставе Комисији најкасније у року од пет дана од дана објављивања у средствима јавног информисања.

Процедуре и форме континуираног објављивања информација својим прописом утврђује Комисија.

Обавезе овлашћених учесника на тржишту хартија од вриједности

Члан 72

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вриједности дужни су да објављују информације о трансакцијама које су обавили у сљедећим ситуацијама:

1. уколико је овлашћени учесник на тржишту хартија од вриједности у оквиру једног квартала обавио трансакције истом врстом хартија од вриједности истог издаваоца, али под условом да број хартија од вриједности у тим трансакцијама није мањи од 10% од укупног броја ових хартија од вриједности; и
2. уколико је овлашћени учесник на тржишту хартија од вриједности извршио једнократну трансакцију истом врстом хартија од вриједности истог издаваоца под условом да број хартија од вриједности у тој трансакцији није био мањи од 5% од укупног броја ових хартија од вриједности.

Овлашћени учесници на тржишту хартија од вриједности објављују прецизне информације (нпр. име овлашћеног учесника, врсту хартије од вриједности и њен регистарски број, име издаваоца, цијену по једној хартији од вриједности и број хартија од вриједности које учествују у тим трансакцијама), најкасније у року од пет дана након истека одговарајућег квартала или комплетног обављања одређене једнократне трансакције путем обавјештавања Комисије.

Након давања понуде или објављивања куповних, односно продајних цијена хартија од вриједности, овлашћени учесник ће јавно објавити информацију коју је већ објавио издавалац тих хартија од вриједности из члана 71 овог закона или објавити да такву информацију не посједује.

Овлашћени учесници на тржиштима хартија од вриједности морају објавити и остале информације о својим активностима и то у обиму и на начин прописан овим законом и прописима Комисије.

Обавезе власника хартија од вриједности

Члан 73

Власници хартија од вриједности достављају издаваоцу податке о свом власништву на хартијама од вриједности издаваоца, и то у сљедећим ситуацијама:

1. уколико власник прибави 5% или више од 5% дионица с правом гласа издаваоца;
2. уколико власников удио у било ком типу дионица издаваоца с правом гласа порасте до нивоа дјеливог са 5 преко 5% од те класе дионица;
3. уколико се власников удио у дионицама с правом гласа смањи до нивоа дјеливог са 5 преко 5% од те класе дионица.

У погледу хартија од вриједности из става 1 овог члана, власници морају да објаве следеће информације:

1. име власника;
2. класу хартија од вриједности и њихов регистарски број;
3. име издаваоца;
4. број хартија од вриједности које тај издавалац посједује; и
5. релативни удио хартија од вриједности које припадају власнику у односу на њихову укупну вриједност.

Власници морају да објаве прецизну информацију тако што ће обавијестити комисију, најкасније у року од пет дана након предузимања одговарајућих радњи (поступака), а на начин и у форми које својим прописом утврди Комисија.

Члан 74 **(Обавезе извјештавања повезаних и других лица)**

- (1) Повезана лица, директори, чланови управе и надзорног одбора, имаоци 10% и више регистрованог капитала издаваоца, дужни су да Комисији поднесу извјештај о:
 - а) броју хартија од вриједности тог издаваоца у свом посједу;
 - б) свим промјенама у погледу власништва на тим хартијама од вриједности;и
 - с) свим трансакцијама које врше у погледу хартија од вриједности тог издаваоца.
- (2) Извјештај из става 1 овог члана подноси се Комисији најкасније до десетог у наредном мјесецу послје мјесеца у коме је трансакција извршена, а на начин и у форми утврђеним подзаконским актом Комисије.

Забране у погледу употребе интерне информације

Члан 75

Интерном информацијом сматра се врло прецизна информација која се не објављује, а односи се на једног издаваоца јавних хартија од вриједности или на више њих или на једну или више јавних хартија од вриједности, а која би у случају објављивања извршила значајан утицај на цијену хартија од вриједности, односно хартија од вриједности о којима се ради.

Повезано лице, с обзиром на то да познаје све релевантне чињенице, не смије злоупотребити интерну информацију тако што ће за свој или за рачун неког трећег лица куповати или продавати оне хартије од вриједности издаваоца на које се интерна информација односи.

Повезано лице не смије открити интерну информацију ниједном лицу које је у могућности да такву информацију искористи за обављање трансакција наведених у ставу 1 овог члана.

Свако лице које прекрши захтјеве наведене у овом члану мора да изврши надокнаду штете сваком оном лицу које је због тога претрпјело губитак, укључујући и изгубљену добит.

Одредбе овог закона такође се односе на свако лице које преко повезаног лица или на неки други начин дође до интерне информације издаваоца с циљем да је искористи за обављање одређених трансакција хартија од вриједности издаваоца.

Члан 76

Забрањено је вршити манипулације на тржишту хартијама од вриједности, што подразумева забрану:

1. утицања или покушаја утицања на одлуке других лица у погледу куповине или продаје хартија од вриједности:
 - 1) лажним или двосмисленим изјавама, укључујући и обећања, прогнозирања или друге сличне радње упућене било којем лицу;
 - 2) искривљавањем и прикривањем свих значајних информација које одређено лице зна или мора знати, а које се односе на издаваоца и његове хартије од вриједности;
2. објављивања или ширења неистинитих информација које утичу или могу да утичу на обим промета и цијену хартија од вриједности;
3. обављања трансакције хартијама од вриједности на начин да извршењем трансакције не дође до промјене власника или да се на други начин створи привид закљученог посла;
4. давања налога за куповину или продају хартија од вриједности, знајући да је дат или ће бити дат налог за продају или куповину тих хартија од вриједности од истог или другог лица по цијени или количини која је иста или приближно иста ради стварања привада цијене или активног промета;

5. давања налога за куповину или продају одређених хартија од вриједности, без намјере да се оне и изврше тако да трансакције према тим налозима мијењају најбољу понуду или понуђену цијену за одређену хартију од вриједности увршћену на уређеном тржишту или другом организованом тржишту;
6. давања два или више налога за куповину или продају истих хартија од вриједности на уређеном тржишту или другом организованом тржишту у исто или приближно исто вријеме и у различитим количинама с циљем испитивања прихватљивости цијене на тржишту или утицаја на цијену на тржишту;
7. обављања трансакције са хартијама од вриједности с циљем да се:
 - 1) повећа цијена хартија од вриједности и на тај начин подстакну други инвеститори да купују ту хартију од вриједности;
 - 2) смањи цијена хартија од вриједности и на тај начин подстакну други инвеститори на продају те хартије од вриједности;
 - 3) створи привид активног промета хартијама од вриједности и на тај начин подстакну други инвеститори на куповину и продају те хартије од вриједности, осим ако се куповина и продаја врше с циљем стабилизације тржишне цијене те хартије од вриједности.

Члан 76а

Лице које је претрпјело штету због кршења одредаба члана 76 овог закона, има право на накнаду штете коју је тиме претрпјело.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 77

Новчаном казном у износу од 10.000 до 50.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај правно лице које:

1. не достави Регистру тачне и потпуне податке из члана 4 овог закона;
2. ограничи право куповине и располагања хартијом од вриједности супротно одредбама члана 8 става 2 овог закона;
3. утврди право предности куповине хартија од вриједности супротно одредбама члана 8 става 2 овог закона;
4. не достави Комисији уз захтјев за одобрење издавања потпуну документацију из члана 11 овог закона;

5. објави проспект из члана 12 или скраћени проспект из члана 16 овог закона без одобрења Комисије;
6. изврши издавање хартија од вриједности без одобрења Комисије из члана 18 става 1 овог закона;
7. не објави проспект у складу са одредбама чланова од 20 до 22 овог закона;
8. пропусти да изврши радње из члана 14 овог закона;
9. издавање хартија од вриједности обави на основу скраћеног проспекта супротно одредбама члана 16 овог закона;
10. не обавијести комисију и јавност о прекиду јавне понуде у складу с чланом 24 овог закона;
11. не објави податке о упису и уплати хартија од вриједности на начин и у роковима утврђеним чланом 26 ставом 3 овог закона;
12. тргује јавно издатим хартијама од вриједности супротно одредбама члана 30 овог закона;
13. обавља послове у вези с хартијама од вриједности супротно одредбама члана 32 овог закона;
14. обавља послове у вези с хартијама од вриједности супротно условима пословања које је прописала Комисија и супротно овлашћењима Комисије из члана 33 става 4 овог закона;
15. обавља послове у вези с хартијама од вриједности без овлашћења Комисије из члана 33 става 3 овог закона;
16. оснује друштво за трговање хартијама од вриједности без обезбјеђења новчаног дијела основног капитала супротно одредбама члана 34 овог закона;
17. обавља послове из члана 35 овог закона без добијања дозволе Комисије из члана 35 става 2 овог закона;
18. има дионице у више друштава за трговање хартијама од вриједности супротно одредбама члана 36 ставова 1 и 2 овог закона;
19. послује хартијама од вриједности с друштвима с којима је повезано као зависно или матично друштво супротно одредбама члана 36 става 4 овог закона;

20. не достави Комисији податке о промјени власничке структуре супротно одредбама члана 36 става 5 овог закона;
21. не достави Комисији уз захтјев за добијање дозволе за рад све прописане податке и доказе супротно одредбама члана 37 овог закона;
22. не достави Комисији све прописане извјештаје, податке и информације супротно одредбама члана 38 овог закона;
23. обавља дјелатност не штитећи интересе клијента супротно одредбама члана 39 овог закона;
24. обавља послове с хартијама од вриједности којима угрожава стабилност тржишта супротно одредбама члана 40 овог закона;
25. не води књигу налога или не упише налоге налогодавца супротно одредбама члана 41 овог закона;
26. не извјести налогодавца о послу који је склопљен по његовом налогу супротно одредбама члана 43 овог закона;
27. не држи новчана средства налогодавца на одвојеном рачуну или их користи супротно одредбама члана 44 овог закона;
28. обавља послове из члана 31 овог закона, а нема најмање два запослена овлашћена брокера супротно одредбама члана 45 овог закона;
29. обавља послове из члана 31 става 1 тачака 4 и 7 овог закона, а нема најмање два запослена инвестициона менаџера, односно савјетника супротно одредбама члана 46 односно члана 47 овог закона;
30. усвоји акте из члана 48 овог закона и именује директора без одобрења Комисије;
31. хартијама које су издате уз јавни позив за продају тргује ван уређеног тржишта или других организованих јавних тржишта супротно одредбама члана 50 овог закона;
32. објави пословне информације супротно члану 71 ставу 1 овог закона и супротно прописима Комисије;
33. не достави извјештај Комисији у року утврђеном чланом 71 ставом 3 овог закона;
34. власник хартија од вриједности који не поступи у складу с чланом 73 овог закона и повезано лице које поступи супротно члану 74 овог закона.

- 35. не поднесе захтјев у року из члана 5 овог закона;
- 36. не поступи по налогу Комисије из члана 65а овог закона.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 1.000 (хиљаду) до 5.000 (пет хиљада) конвертибилних марака.

Члан 77а **(Прекршајне одредбе за стицаоца)**

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 3.000 КМ казниће се стицалац који поступи супротно члану 36б овог закона.

Кривично дјело

Члан 78

Одговорно лице издаваоца, односно другог овлашћеног учесника на тржишту хартија од вриједности и струковног удружења, као и овлашћено физичко лице које самостално обавља послове с хартијама од вриједности у смислу овог закона, које онемогући овлашћено лице Комисије или другог надлежног овлашћеног органа за надзор и контролу да изврши увид у пословне књиге и другу документацију, казниће се за кривично дјело казном затвора до три године.

Члан 78а

Ко у намјери стицања имовинске користи за себе или другог или наношења материјалне штете другом утиче или покуша да утиче на одлуке других лица у погледу куповине или продаје хартија од вриједности или врши промет хартија од вриједности на начин супротан члану 76 овог закона казниће се новчаном казном или казном затвора од деведесет (90) дана до пет година.

Члан 78б

Ко се бави пословима на тржишту хартија од вриједности супротно одредбама чланова 31 и 31а овог закона казниће се новчаном казном или казном затвора до једне године.

Ако је кривичним дјелом из става 1 овог члана починилац за себе или другог прибавио имовинску корист у износу већем од 30.000,00 КМ, казниће се казном затвора до пет година.

Члан 79

Лице које дође до интерне информације која није доступна свим учесницима на тржишту хартија од вриједности, те трговином на уређеном тржишту или на другим уређеним јавним тржиштима оствари противправну имовинску корист казниће се за кривично дјело казном затвора од три мјесеца до пет година.

Члан 80

Члан Комисије или одговорно лице запослено у Комисији које злоупотребом положаја или информација које нису доступне другим учесницима на тржишту хартија од вриједности, омогући правном или физичком лицу стицање неосноване имовинске користи или изазове поремећаје на тржишту хартија од вриједности, казниће се за кривично дјело казном затвора од три мјесеца до пет година.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 81

Хартије од вриједности издате прије ступања на снагу овог закона сматрају се хартијама од вриједности издатим путем јавне понуде у смислу одредаба овог закона.

Члан 82

Хартије од вриједности издате у материјализованом облику прије ступања на снагу овог закона, издавалац је дужан да депонује у складу с чланом 5 овог закона, најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 83

Правна лица која су се до дана ступања на снагу овог закона бавила пословима с хартијама од вриједности дужна су да усагласе своје акте, организацију и пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 84

Градоначелник Брчко дистрикта дужан је да предложи Скупштини Дистрикта кандидате за мјесто предсједника, замјеника и члана Комисије у року од тридесет (30) дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 85

Комисија је дужна да поднесе градоначелнику Брчко дистрикта на сагласност статут и финансијски план Комисије у року од тридесет дана (30) од дана именовања Комисије.

Члан 86

Комисија је дужна да донесе статут и друге нормативне акте за чије је доношење овлашћена овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86а

(Рок за доношење подзаконских аката)

Комисија је дужна да донесе подзаконске акте прописане овим законом, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86б

(Примјена подзаконских аката)

До доношења подзаконских аката прописаних овим законом примјењују се подзаконски акти који су на снази на дан ступања на снагу овог закона, у дијелу у којем нису у супротности са овим законом.

Члан 86с

(Рок за усклађивање интерних аката)

Комисија је дужна да усклади своје интерне акте са овим законом, у року од тридесет (30) дана, од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 87

Закон о хартијама од вриједности ступио је на снагу 23. августа 2003. године, а његове измјене и допуне 20. августа 2004. године, 19. новембра 2004. године, 27. септембра 2007. године, 16. маја 2012. године, 27. јуна 2017. године, 4. априла 2019. године (примјењују се од 1. јула 2019. године), 8. маја 2019. године (примјењују се од 1. јула 2019. године), 21. децембра 2019. године, 3. августа 2021. године (примјењују се од 1. октобра 2021. године), 21. децембра 2022. године (примјењују се од 1. јануара 2023. године), 6. јануара 2024. године и 15. маја 2024. године.